

2.1. Годишњи (глобални) план рада

Годишњи план је школски документ у коме се прописују наставни предмети, редослед обучавања по разредима и недељни, односно годишњи број часова.

Према већ утврђеним циљевима и задацима наставног плана и програма, које прописује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, наставник унапред планира образовно-васпитни рад под условима и околностима који су му на располагању. Годишњи план за предмет свет око нас приказује се табеларно и текстуално.

Годишњи план рада би требало да садржи, табеларно приказано:

- редни број наставне теме/области;
- називе наставних тема/области и њихов редослед;
- укупан број часова предвиђених за сваку наставну тему/област;
- број предвиђених часова обраде нових наставних јединица;
- број предвиђених часова утврђивања наставних јединица;
- број предвиђених часова систематизације наставних јединица.

У текстуалном делу глобални план би требало да садржи:

- образовно-васпитне циљеве;
- списак уџбеника и радних свески за ученике;
- планиране контролне вежбе (у зависности од разреда), тестове и друге видове провере знања;
- корелацију са осталим предметима;
- предлоге излета, екскурзија и посета (посете музејима, зоолошком врту, ботаничкој башти...);
- стручно усавршавање наставника;
- унапређење наставе (иновације);
- анализу остварености плана (корекције);
- усаглашеност наставних планова на нивоу стручног већа.

Годишњи план рада садржи и списак стандарда који се наводе у посебној табели.

Табеларни преглед броја планираних часова по наставним темама.

месец	Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
			за обраду	други типови	укупно по наставној теми
СЕПТЕМБАР	1. Други и ја	1. Свет око нас	О		8 О + 1 У + 1 С = 10 УКУПНО
		2. Потребно нам је. Осећамо	О		
		3. Породица. Мој дом	О		
		4. Школа	О		
		5. Село и град	О		
		6. Од куће до школе	О		
		7. Од куће до школе		У	
		8. Празници и обичаји	О		
		9. Моја права	О		
		10. Други и ја		систематизација	
ОКТОБАР	2. Жива и нежива природа	11. Жива и нежива природа	О		28 О + 11 У + 3 С = 42 УКУПНО
		12. Живот у шуми	О		
		13. Живот на ливади	О		
		14. Живот у бари	О		
		15. Живот у шуми, бари и ливади		У	
		16. Делови биљке	О		
		17. Делови биљке		У	
		18. Сличности и разлике између биљака	О		

НОВЕМБАР	2. Жива и нежива природа	19. Сличности и разлике између биљака		у
		20. Биљке о којима човек брине	О	
		21. Делови тела човека и животиња	О	
		22. Сличности и разлике између животиња	О	
		23. Сличности и разлике између животиња		у
		24. Животиње о којима брине човек	О	
		25. Животиње о којима брине човек		у
		26. Научили смо о живим бићима		систематизација
ДЕЦЕМБАР		27. Вода у природи	О	
		28. Стања воде	О	
		29. Основна својства воде		у
		30. Вода као растварач	О	
		31. Вода део неживе природе		у
		32. Ваздух	О	
		33. Кретање ваздуха	О	
		34. Ваздух део неживе природе		у
ЈАНУАР		35. Својства земљишта	О	
		36. Изглед околине	О	
		37. Земљиште део неживе природе		у
		38. Материјали	О	

ФЕБРУАР	2. Жива и нежива природа	39. Понашање материјала	O		
		40. Плива, плута, тоне	O		
		41. Особине материјала		у	
		42. Сунце	O		
		43. Сенка	O		
МАРТ		44. Делови дана	O		
		45. Годишња доба	O		
		46. Човек и годишња доба	O		
		47. Утицај природних појава на жива бића		у	
		48. Значај неживе природе за живи свет		систематизација	
		49. Гајење биљака	O		
		50. Утицај човека на природу	O		
		51. Човек и природа	O		
АПРИЛ		3. Оријентација у простору и времену	52. Жива и нежива природа		
	53. Кретање свуда око нас		O		
	54. Гура, вуче и подиже		O		
	55. Котрља и клиза		O		
	56. Шта може да утиче на брзину кретања		O		
	57. Кретање			у	
	58. Кретање		систематизација		

АПРИЛ	3. Оријентација у простору и времену	59. Сналажење у простору	О		
		60. Сналажење у времену	О		
		61. Седмица, месец, година	О		
		62. Меримо растојање и време	О		
		63. Оријентишем се у простору и времену		систематизација	
МАЈ	4. Култура живљења	64. Чувајмо своје здравље	О		60 + 2 У + 1С = 9 УКУПНО
		65. Чувајмо своје здравље		У	
		66. Чувајмо околину	О		
		67. Чувајмо воду, храну и струју	О		
		68. Бринемо о себи и својој околини		У	
ЈУН		69. Од чега правимо предмете	О		
		70. Опасности у кући	О		
		71. Опасности ван куће	О		
		72. Одговоран однос према себи и другима		систематизација	

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ТЕМА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ОСТАЛО	УКУПНО
1.	Други и ја	8	1	1	10
2.	Жива и нежива природа	28	11	3	42
3.	Оријентација у простору и времену	8	1	2	11
4.	Култура живљења	6	2	1	9
	УКУПНО	50	15	7	72

Наставна средства

Наставна средства омогућавају приступачније учениково усвајање појмова током наставног процеса.

Природна наставна средства су живи или препарани организми или њихови делови: живе биљке, животиње, препаране животиње итд.

Визуелна наставна средства могу бити тродимензионална или дводимензионална, статичка или динамичка. У настави света око нас се користе: цртежи, слике, фотографије, филмови, плакати, панои, различити мултимедијални компјутерски садржаји и друго.

Аудитивна наставна средства су разне музичке композиције и друго.

Аудио-визуелна средства имају аудио и визуелну компоненту. То су различити филмови, телевизијске емисије и мултимедијални компјутерски садржаји.

Текстуална наставна средства су уџбеници, приручници, радне свеске, чланци из часописа, зборници радова, енциклопедије, стручне књиге, наставни листићи и друго.

Помоћно-техничка средства су табле („паметна табла“), дијапројектор, епископ, графоскоп, видео-бим, ДВД плејер, ТВ пријемник, рачунар и друго.

Образовни стандарди

Шта су образовни стандарди?

Стандарди образовања и васпитања обухватају опште и посебне стандарде знања, вештина и вредносних ставова ученика и одраслих.

Образовни стандарди обухватају низ изјава које описују знање и вештине које очекујемо да ученик покаже на одређеном нивоу постигнућа. Стандарди треба да представљају суштинска знања и умења која ученици треба да поседују на крају одређеног нивоа образовања.

Осим што образовни стандарди конкретно одређују шта ученик треба да зна и уради да би показао да је нешто савладао, они такође описују колико добро је ученик савладао одређена знања и вештине.

Образовни стандарди описани су на три нивоа захтева (постигнућа). Сваки ниво образовних стандарда описује захтеве за ученике/це који су одређене тежине, когнитивне комплексности и обима знања и вештина. Сваки наредни ниво подразумева да је ученик савладао знања и вештине на претходном нивоу.

Три нивоа постигнућа образовних стандарда су: основни, средњи и напредни.

На **основном нивоу** описани су захтеви који представљају основни ниво знања, вештина и умења и очекује се да ће више од 80 одсто ученика постићи овај ниво. На овом нивоу налазе се темељна предметна знања и умења неопходна како за сналажење у животу тако и за наставак даљег образовања.

На **средњем нивоу** описани су захтеви које просечан ученик може да покаже. Очекује се да ће око 50 одсто ученика постићи или превазићи овај ниво.

На **напредном нивоу** описани су захтеви које могу да покажу најуспешнији ученици. Очекује се да ће око 25 одсто ученика постићи овај ниво. На овом нивоу се очекује од ученика да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује и примењује различита знања и сналази се и у новим и у нестандартним ситуацијама.

Предлог листе образовних стандарда постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања за наставни предмет свет око нас по наставним темама у првом разреду

Наставна тема	Област	Ниво	Шифра	Искази који описују шта ученик/ученица зна и уме на одређеном нивоу
I Свет који познајеш и волиш	Кретање и оријентација у простору	Основни	1ПД.1.4.2.	Зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти.
	Друштво	Основни	1ПД.1.5.1.	Зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови.
		Основни	1ПД.1.5.2.	Зна основна правила понашања у породици, школи и насељу.
		Основни	1ПД.1.5.3.	Зна које људске делатности постоје и њихову улогу.
		Основни	1ПД.1.5.4.	Зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите.
		Основни	1ПД.1.5.5.	Зна поступке за очување и унапређивање људског здравља.
		Средњи	1ПД.2.5.1.	Зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова.
		Средњи	1ПД.2.5.2.	Зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама.
		Напредни	1ПД.3.5.2.	Разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују.
II Свет у коме се крећеш	Кретање и оријентација у простору	Основни	1ПД.1.4.1.	Уме да препозна кретање тела у различитим појавама.
		Основни	1ПД.1.4.4.	Зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век.
		Средњи	1ПД.2.4.1.	Зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела.

III У неживој природи	Жива и нежива природа	Основни	1ПД.1.1.1.	Прави разлику између природе и производа људског рада.
		Основни	1ПД.1.1.2.	Зна ко и шта чини живу и неживу природу.
	Екологија	Основни	1ПД.1.2.3.	Разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе.
		Средњи	1ПД.2.2.3.	Зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса.
	Материјали	Основни	1ПД. 1.3.1.	Зна основна својства воде, ваздуха и земљишта.
		Основни	1ПД.1.3.2.	Зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала.
		Средњи	1ПД.2.3.1.	Зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање.
	Кретање и оријент. у простору	Средњи	1ПД.2.4.2.	Зна да се светлост креће праволинијски.
IV У живој природи	Жива и нежива природа	Основни	1ПД. 1.1.1.	Прави разлику између природе и производа људског рада.
		Основни	1ПД.1.1.2.	Зна ко и шта чини живу и неживу природу.
		Основни	1ПД.1.1.3.	Зна заједничке карактеристике живих бића.
		Основни	1ПД.1.1.4.	Уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања, препознаје и именује делове тела живих бића.
		Основни	1ПД.1.1.5.	Препознаје и именује делове живих бића.
		Основни	1ПД.1.1.6.	Разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима.
		Средњи	1ПД.2.1.1.	Разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима:

		Средњи	1 ПД.2.1.2.	Зна основне разлике између биљака, животиња и људи.
		Средњи	1ПД.2.1.3.	Примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића.
		Средњи	1 ПД.2.1.4.	Зна улогу основних делова живих бића.
		Средњи	1 ПД.2.1.5.	Разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту.
		Средњи	1ПД.2.1.6.	Разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници.
	Екологија	Основни	1ПД.1.2.3.	Разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе.
	Друштво	Основни	1ПД.1.5.5.	Зна поступке за очување и унапређивање људског здравља.
V Материјали	Материјали	Основни	1ПД.1.3.4.	Зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност.
		Основни	1ПД.1.3.5.	Зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу.
		Основни	1ПД.1.3.6.	Зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха.